

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XII. Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus. Ps. 63. v. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

quæ fructu
x, aut po
icem, ceter
modo m
Vos in
760. quæ
8. v. 7. Ubi
tibi dicitur
est necess
m de m
DEUS
it, in Deo
eis pa
nempe
ones, qui
oportet
demonst
sumas
adripi
male acc
in quo
omni
quo nemo
debet
illic p
equi
terum
torer
loquer
nis, in
moment
ce, cum
Vult
omni
vius. De
lre ma
ob grat
ia dicitur

quæ fructu
x, aut po
icem, ceter
modo m
Vos in
760. quæ
8. v. 7. Ubi
tibi dicitur
est necess
m de m
DEUS
it, in Deo
eis pa
nempe
ones, qui
oportet
demonst
sumas
adripi
male acc
in quo
omni
quo nemo
debet
illic p
equi
terum
torer
loquer
nis, in
moment
ce, cum
Vult
omni
vius. De
lre ma
ob grat
ia dicitur

Satanâ dignam! Itaque ad eum repu-
diandum aptius responsum hac super
re illi non reddes; quàm: *Vade Sa-
tana?* cum omni ex parte nimium
quantum pateat eum esse malignum,
mendacem, effrontem, & affectatorem
sacrilegura ejus cultus, qui soli DEO
debetur. Atque hoc est, quod à te
petit Ecclesiasticus, cum ait: *Fili ac-
cedens ad servitum DEI sta in iustitiâ
& timore, & prepara animam tuam ad
tentationem.* petit, ut scias hostem
quamprimum venturum ad singulare
certamen, atque ideo discas ictus illos
artificiales, quos ille intentabit, tu ve-
rò retorquebis. *Equus paratur ad
diem belli, Dominus autem salu-
tem tribuit.* Prov. 21.

v. 23.

XII.

diciet homo ad cor altum, & exaltabitur DEUS, Pl. 6; v. 8.

Considera, quomodo verba ista
sumantur à nonnullis malo sen-
su, qui fortè conformior est litteræ, &
tunc duplicem habent significatio-
nem. potest namque cordis nomine
intelligi intellectus juxta illud: *Ob-
servatum est inspicere cor eorum.* Rom.
7. 21. & potest hoc nomine intelligi
voluntas juxta illud alterum: *Cor su-
um posuerunt ut adamantem.* Zach. 7.
12. si per cor hoc loco intelligas in-
tellectum, tunc sensus verborum erit,
quando homo luminis sibi à natura
concessi limites egressus se extendit ad
investiganda mytheria altissima Trini-

tatis, Providentiæ, Prædestinationis,
Gratiæ, & alia hujusmodi; quæ DEUS
in cælo nobis aperienda servavit, tunc
DEUM fugiendo tantò altius levare,
donec visum effugiat, prout Triemi
contingit, quam in Oceano cymba in-
sequitur. hæc enim, cum non nihil à
terra recesserit ad alterius preme-
vestigia reverti necesse est, & suam hu-
militer debilitatem fateri, id quod illi
fecerunt paulò modestiores Philoso-
phi, qui post longas dissertationes de-
nique coneluserunt, Divina humanam
superare capacitatem. *Eecce DEUS
magnus, vincens scientiam nostram.*
Job.

Bbb bb 3

Job.

Job. 36. v. 29. Vell si in altum provectam nihilominus temere velit consecrari, necesse est, ut non solum penitus amittat e conspectu, sed ipsa haufiatur profundo. id quod illis accidit audacibus Philosophis, qui *Evauerunt in cogitationibus suis*. Rom. 1. v. 22. & quia assequi non poterant Divina, ausi sunt negare, adeo ut in corde suo dicerent non esse: *Dixit insipiens in corde suo: non est DEUS*. Pl. 13. v. 1. imò nonnunquam non in corde tantum, sed in congressibus, in cathedris, uti faceret insolens illa cymba, quæ diceret Triremem non esse in mari, ut alii opinantur, quia quò magis illam insequitur, minus videt. Ecce igitur, quid dicere primò velit: *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur DEUS*. vult dicere: *Accedet homo ad cor altum, ut intelligat inscrutabilia DEI, & exaltabitur DEUS fugiens ab homine*. quod ipsum illis verbis significare voluit Ecclesiasticus: *Dixi: sapiens efficiar: & sapientia longius recessit à me, multo magis quam erat*. Eccl. 7. v. 25. Quod si nomine cordis hic intelligatur voluntas, horum verborum sensus erit, cum homo profundâ malitiâ, qualis est propria Pseudopoliticorum, in actionibus suis vult, ut sic dicam, esse superior DEO, DEUM tantò assurgere altius eum superando, ut faciat prorsus evenire oppositum illi, quod homo contra ipsum moliebatur. *Adducit Consiliarios in stultum sinem*. Job. 12. v. 17. prout apparuit quondam in venditione Josephi, in imaginationibus Ammani, in technis Achitophelis, ma-

ximè verò in consiliis, quo stultitiam brai Christum Crucis subiret, quæ eâ ratione mundo gloriosius effugerunt nomen JESU, qui voluntatem ternum facere infame. *Servatus in iniquitates: defecerunt sermantes in vano*. Pl. 63. v. 7. & ecce, quod hoc dico dicere voluit: *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur DEUS*. Sensus est: *Accedet homo ad cor altum, & eludat DEUM, & DEUS exaltabitur supereminens homini*. Tu verò quid dicis? quale cor tuum? an humile intellectu, humilis simul voluntas? talis non sis, certus esto, te irridere à DEO, prout cont inuò irridet conditque, qui ad modum Gigantum babilonis ipsi quoque turum lanagere, & inferre nubibus volunt. *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur DEUS*.

2. Considera, quomodo ista verba ista bono sensu sumantur, ista autem significant, quando hominibus intellectu minimè curioso sed prout contemplari magnitudinem sui debent, quò plus cognoscit, hoc magis superesse cognoscendum, *superabit enim adhuc*. Eccl. 43. v. 31. nam qui DEUM superbe inquirent, primum exaltatur DEUS, & hæc involvitur. Illis, qui eum deum inquirent, DEUS manifestatur finis & exaltatur, ita ut semper magis cognoscendum offerat, sed tempore magis è longinquo. *Vnusquisque in tuetur procul*. Job. 36. v. 25. eò ut spiritus absorptus admiratione gloriae, & effectus instar Aquilæ

contemplantis, quò de DEO scit
 tempus, eo minus se scire fateatur, &
 tempore sciendi desiderio exardescat ;
 tantus est splendor, qui emicat è vultu
 tam specioso, & tanta est simul exalta-
 tio. *Accedet homo ad cor altum, &
 exaltabitur DEVS.* id est, *Accedet ho-*
mo ad cor altum, ut contempletur celsi-
tudinem DEI, & exaltabitur DEVS
quatenus celsior. Et hoc quidem, si
 nomine cordis intellectus significetur.
 Ergo corde fumatur voluntas, sensus
 est, quantò magis exaltatur homo ad
 mandatum DEUM, tantò magis appa-
 re DEUM amore dignum, quo casu
 exaltatur DEUS non in seipso, quia in
 seipso altior fieri nequit, quàm sit, sed
 in estimatione hominis, qui tractus
 tantæ bonitatis excessu facit instar a-
 nis, quæ quò sentit altius assurgere
 magnæ se amatum, tantò plus ac-
 cepit virtutum erigendi sese, & eum inse-
 quendi, quamvis necesse sit proprii
 pondus corporis nisu extraordinario
 superare. Atque hoc est, quod signifi-
 ficatur hoc loco: *Accedet homo ad cor*
altum, & exaltabitur DEVS. *Acced-*
et homo ad cor altum, ut altè diligit
DEUM, & DEUS exaltabitur altiore
debectione dignum se monstrans. Uti-
nam hoc sentiu habeas cor altum, ò te
foecem! sed quâ ratione cor ejusmodi
debetur? si probè cognoscas te fa-
ctum propter DEUM, & ideo te nimis
esse abjectum, si relicto DEO semper
hæreas in imis, quasi vermis damnatus
ad lutum. Consurge, consurge, indue
re fortitudinem tuam Syon, ut te eleves,
quantum potes. Isa. 52. v. 1.

3. Considera, si non intelligas, quid
 sit extasis, eam clarè expressam exhibe-
 ri tibi hoc loco, quia tota fundatur in
 hac sententia, sed sumptâ sensu pio.
 Duplex est extasis, prima in admira-
 tione fundatur, altera in amore, sed
 non in qualicunque admiratione, vel
 amore, sed potius in sola admiratione,
 & solo amore, qui jam pervenerit ad
 cor altum. Aggreditur anima altè con-
 templari tam pulchritudinem, quàm
 bonitatem DEI sui, & cum advertat
 multò majorem semper, quàm fingere
 sibi imaginando potuisset, adeò obrui-
 tur stupore, ut demum extasi quadam
 rapiatur etiam extra se, prout accidit
 Regina Sabæ visâ gloriâ tam excelsâ
 Salomonis. *Videns autem Regina Sa-*
ba omnem sapientiam Salomonis &c. non
habebat ultra spiritum. 3. Reg. 10. Atq;
 hîc formatur extasis, quæ est intelle-
 ctus, aut certè aggreditur anima con-
 templari pulchritudinem & bonita-
 tem DEI sui, & DEUS cordis intima
 pertentans eam ad se trahit vi amoris
 tam suavi, ut jam ferendæ dulcedinis
 impatiens necesse habeat exire quo-
 dammodo à se ipsa, & illi se conjunge-
 re, qui eam eminens in clamat verbis il-
 lis, quibus olim vocabat sponsam: *sur-*
ge, propera Amicamea, & veni. Cant. 1.
 v. 10. Atque hîc illa Extasis formatur,
 quæ est voluntatis. In utrâque *acced-*
et homo ad cor altum, tam in admirati-
 one, quàm in amore, quia alta debet
 esse admiratio, & altus amor. & in u-
 trâque *DEVS exaltabitur supra homi-*
nem. quia nisi DEUS se ostenderet
 semper omni superiorem admiratio-
 ne,

ne, omnique amore, quem habeat anima, ista suis hareret limitibus, quasi ejus jam capax, nec illis egressa anharet ad assurgendum supra se, ut volatu sequatur bonum, quod est adeo sublimē. *Quamobrem elegit suspendium animamēa.* Job. 7. v. 15. si insequatur, hinc est, quod videat eum semper assurgere altius, quod eum propius vult contingere. *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur DEVS.*

4. Considera, quomodo extases, quas diximus, plerumque jungantur, cum fieri nequeat, ut solille Divinus, ubi subit animam, ita eam illustret, ut non accendat, aut ita accendat, ut non illuminet, & sic admiratio accendit amorem, & amor auget admirationem. nihilominus extases istae tales non sunt, ut non etiam possint aliquando separari. Et ratio est, quia ad amandum DEUM super terram non est necesse tantum cognoscere, quantum amatur. Potest calor derivatus à sole Divino non raro superare splendorem. unde una simplicissima anicula magis amare DEUM potest, quam ament multipraestantes Theologi, qui sine dubio cognoscunt magis, prout Fratri Aegydio S. Bonaventura dicebat. Itaque cum admiratio excedit amorem, extasis intellectui tribuitur; & cum amor excedit admirationem, tribuitur extasis voluntati. Extasis intellectus cum exiguo amore impossibilis non est, quia potest esse merum DEI donum; sed dari non solet: & ideo magis est suspecta, tum quia multum de natura misceri potest, tum quia illusionibus subjacet diabolicis, cum facile

possit demoni menti obicere cogitationes mirabiles, quae illam rapiunt, interim majore malitia in corde latere parum adulterini amoris, hinc teneri potius quam virilis. Extasis voluntatis secutior est, si talis sit, qui perinde in opere, sicut in oratione se monstret. quippe cum in oratione tanti ponderis est amor, ut quatuor trahere possit animam è corpore, postulat mortis, imò facere aliquando corpus ipsum quasi expertis vitae naturam se ipso levetur de terra, & currat in odorem immense voluptatis, quam sentit anima; qui fieri potest ut deinde opere staccatissimo monstrare, ut faciat animam implere legem cum perfectione non cogari sed Heroicā, qualis est illa, quae propter DEUM non solum libenter spernit voluptates impuras, luxuriam, gloria, gloriam inanem, & quae leviter opponitur voluntati. Deinde sed praeterea generoso animo amplectitur arumnas: gaudere in perterritate, in persecutionibus planèque ostendit se non amplius vivere sed soli DEO, imò modo quodam vitae extaticae vivit in DEO gutta, quae immerfa mari jam non ipsa, adeo ibi est abscondita. *Quae sursum sunt, querite, quae sursum sunt, sapite; mortui enim estis; & vita vestra abscondita est cum Christo in DEO.* Coloss. 3. Itaque ubi nondum ista extasis, quae vocari possit Vita, quae alia, quam tunc experiris, sive voluntatis, sive intellectus existat, parum fidei meretur.